

پشتو

د ميلاد شريف عاشق بادشاه

پښتو ژبې: مجلس المدینة العلمیة (دعوت اسلامی)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتاب لوستلو دُعا

دینی کتاب یا اسلامی سبق لوستلو نه مخکنی دا لاندی دُعا لولی
اِنْ شَاءَ اللَّهُ خه چه لولی هغه به مویاد پاتی کیری:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمه: اے الله عَزَّوَجَلَّ په مونره د علم او حکمت دروازے برسیره [یعنی بیرته]

طالب غم
مدینہ النبیج
ومغفرت

کری او په مونره خپل رحمت رانازل کری! اے عظمت او بزرگی والا!

(مستطرف ج ص ۷۰ دار الفکر بیروت)

(اول او آخر کنی یو یو حل درود شریف اولولی)

د رسالے نوم: د میلاد شریف عاشق بادشاه

اول ځل: .....

تعداد: .....

ناشر: مکتبۃ المدینۃ عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ، باب المدینہ کراچی.

مدنی عرض: بل چا ته د دې رسالے چاپ کولو اجازت نشته

کتاب اخستونکی توجّه اوکری

که د کتاب په طباعت کنی خه بنکاره خامی وي یا پانرې کمې وي یا په
بائندنگ کنی مخکنی وروسته لکیدلي وي نو مکتبۃ المدینۃ ته رجوع اوکری.

د میلاد شریف عاشق بادشاہ

د دعوتِ اسلامی مجلس المدینة العلمیة دا رسالہ ”عاشق میلاد بادشاہ“ پہ اردو ژبہ کنبی لیکلی ده.

مجلس تراجم (دعوتِ اسلامی) د دې رسالے پہ آسانہ پښتو ژبہ کنبی د وِس مناسب د ترجمہ کولو کوشش کړے ده. که چرې په دې ترجمہ کنبی خه غلطی یا کمے، زیاتے او مومئ نوستاسو په خدمت کنبی عرض ده چې مجلس تراجم ته خبر اوکړئ او د ثواب حقدار جوړ شی.

پیشکش:

مجلس تراجم دعوتِ اسلامی

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د ميلاد شريف عاشق بادشاه

دُعائے عطار: يَا رَبِّ مُصْطَفَى! چي ڇوڪ هم دا رساله ”د ميلاد شريف

عاشق بادشاه“ اولوي يا ئي واورِي هغه او د هغه آل د دولسمي والا آخري

پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د جَشَنِ وِلَادَتِ پِه بَرَكَتِ بِي حَسَابِه اوجنبي. آمين

بِحَاثِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د درود شريف فضيلت

نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د لمونځ نه پس حُند و ثناء او درود شريف

لوستونكي ته اوفرمائيل: ”دُعا او غواره، قبوله به ڪرے شي، سوال او ڪرہ،

در به ڪرے شي.“ (نسائي شريف ص ۷۷ حديث)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

عقلونه حيرانونكي واقعه

حضرت سيدنا علامه ابن حجر مكي شافعي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د نِعْمَةُ الْكُبْرَى پِه

صفحه نمبر 52 ڪنبي د وِلَادَتِ مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پِه باره ڪنبي

يوه د ايمان نه ڊڪه واقعه ذڪر ڪري ده، فرمائي چي يو سرے چي د هغه

نوم ”عامر يمى“ وو، د هغه يوه لور وه چې په درد قولنج (يعني د غتي کلمے درد) او جذام (يعني سپين داغونه) وغيره مرضونو کښې اخته وه او د گرځيدلو نه هم معذوره وه، د عامر سره يو بُت وو هغه به خپله لور د بُت مخې ته کښينوله او بُت ته به ئې وئيل: ”که ته شفا ورکولې شې نو زما لور له شفا ورکړه.“ کلونو پورې هغه دغه شان وئيل خو بُت، بُت وو، د کانږي نه جوړ بُت څه ورکولې شي! د [الله پاک له طرفه] د مهربانۍ او هدايت وخت راغلو او يوه ورځ عامر خپلې بي بي ته او وئيل: مونږ به تر کومې پورې د دې ژوند گونډ کونډ کانږي عبادت کوو، چې نه خبرې کوي او نه اوريدل کولې شي، زه دا نه گنږم چې مونږه په ”صحيح دين“ يو. بي بي ورته او وئيل: صحيح ده، مونږ ځان سره کړه او د هدايت په تلاش کښې اوځه، کيدې شي چې مونږ ته د حق رهنمايې نصيب شي. دواړه ښځه او خاوند د کور په کوټه د پاسه ناست وو او دا خبرې ئې کولې ناڅاپه هغوئې اوليدل چې يو نور دے او په ټول آسمان خور دے او د هغې په رنډا ټوله دنيا روښانه ده! الله تعالى د هغوئې د سترگو نه د ظلمت (يعني د تيارے) پردے لرې کړې چې د غفلت د خوب نه را بيدار شي، څه گوري چې فرښتے د يو کور نه کير چاپيره په صف کښې ولاړې دي، غرونه په سجده دي، زمکه بے حرکته ولاړه ده او ونې رابښکته شوي دي او يو ويوونکے وائي ”مبارك شى! ريښتونے او آخري نبى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پيدا شوے دے.“

مبارک ہو کہ ختم المرسلین تشریف لے آئے
جناب رحمۃ اللعالمین تشریف لے آئے

عامر جي خپل بُت ته اوکتل نو هغه پرمخ په زمکه ذليله او خوار پروت وو! د عامر بنحئي اووئيل: لږ دې بُت ته خوا اوگوره! څنگه پرمخ په زمکه پروت دے! دا اوريدل وو چې بُت په خبرو شو: ”خبردار شی! لوی خبر ظاهر شوی دے، هغه پاک ذات [آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ] پيدا شوی دے چې کائنات به د هغه نه برکت او شرف اخلي، خبردار اوسئ! هغه آخري پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ چې د هغوئي د راتللو انتظار هر چا لرلو، چا سره به چې ونې او کانږي خبرې کوي، هغه پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ چې د هغوئي په اشاره به سپورمئ دوه ټکرے شي، هغه چې د قبيله ربيعه او مُضَر سردار به وي ظاهر شوی دے. عامر چې دا واوريدل نو خپلي بنحئي ته ئې اووئيل: ته دا اوري چې دا کانږے څه وائي! بنحئي ورته اووئيل: د ده نه تپوس اوکړه چې د هغه سعادت مند نوم څه دے؟ چې د هغوئي په نور الله تعالی ټوله دنيا روښانه کړي ده؟ عامر اووئيل: اے د غيب له طرفه راتلونکي آوازه! دې کانږي صرف نن خبري اوکړې، دا راته اووايه! د هغه نوم څه دے؟ جواب اوشو: د هغه نوم مبارک محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دے چې هغه د صاحبِ زم زم او [صاحب] صفا (يعني د حضرت سيدنا اسماعيل عَلَيْهِ السَّلَام) په اولاد کښې دے د هغوئي زمکه ”تهامه“ ده د هغوئي دا وگو په مينځ کښې ”مُهرِ نبوت“ دے، چې کله هغوئي گرځي نو

ورِيخُ به په هغوئي سوره کوي. (نه نه بلکه ورِيخُ به د هغوئي نه سوره
حاصلوي)

په دې کښې د عامر لور چې لاندې به خبره اوده وه په خپلو ښپو بره
چت ته راغله، عامر په حيرانتيا کښې اووئيل: اے زما لورې! ستا هغه
تکليف څه شو چې ته پکښې اخته وے او کوم [تکليف] چې ستا
ژوند مشکل کړې وو؟ لور جواب ورکړو: بابا جانه! زه د دنيا نه به خبره
اوده ووم چې ما خپلې مخې ته د نور يوه رنړا اوليده، زما مخې ته يو بزرگ
تشریف راوړو، ما ترينه تپوس اوکړو: دا رنړا د څه ده؟ چې زه ئې وينم او
دا څوک بزرگ دے؟ چې د دوي د مبارکو غائبونو نور په ما باندې راخور
دے؟ جواب راغے: دا د عدنان د ځوي نور دے (حضرت عدنان د رسول
پاک ﷺ په نیکونو کښې يو بزرگ دے) چې د هغوئي له وجوده
تول کائنات نوراني شو، د هغوئي نوم مبارک احمد و محمد دے، فرمانبردارو
باندې به رحم کوي او خطاکار به معاف کوي، ما تپوس اوکړو: د هغوئي
دين څه دے؟ جواب ئې راکړو: هغوئي په ”دين حنيف“ (يعني په رښتوني
دين) دے. ما تپوس اوکړو: هغوئي د چا عبادت کوي؟ جواب راکړے شو:
د الله وَاَحَدَهُ لَا شَرِيكَ لَیَعْنِي د الله پاک چې هغه يو دے او د هغه هيڅ څوک شريک نشته.
ما تپوس اوکړو: تاسو څوک ئې؟ جواب راکړے شو: زه د هغه فرښتو نه يم
چا ته چې د نور محمدی اوچتولو شرف حاصل شوے دے. ما عرض
اوکړو: آيا تاسو زما دا تکليف نه وينئ؟ فرښتے او فرمائيل: ولے نه! ته
د نبی أحمد ﷺ په وسيله دعا اوکړه. الله پاک فرمائيل دي: ما

د خپل حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په ذات کښې خپل راز او دليل ايسنودے دے، چې څوک هم زما نه زما د حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په وسيله دعا غواړي زه به د هغه مشکل حل کووم.¹ او چا چې زما نافرمانی کړي ده د هغوئي د پاره به زه خپل حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په ورځ د قيامت شفيع (يعني شفاعت کوونکے) جوړووم. هغه ماشومه وائي چې ما څنگه دا واوريدل نو دواړه لاسونه مې خواړه کړل او د زړه د اخلاصه مې د الله پاک نه دعا اوغوښتله او بيا مې خپل لاسونه په خپل مخ او وجود باندې رابښل، چې کله د خوب نه رايبداړه شوم نو داسې ووم لکه څنگه چې تاسو ما وينئ. عامر يميني چې دا واوريدل نو خپلې ښځې ته ئې اووئيل: بيشکه مونږه د دې (مبارکې هستې) عجيبه نښې اوليدلې، زه به د هغوئي د محبت او د دیدار په شوق کښې په څنگلو او سختو کنډوونو کښې سفر کووم. چنانچه عامر يميني او د هغه د کور ټول کسان د خوږ پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په تلاش کښې اووتل او مگے مُعَظَّمَة ته ئې د تللو اراده اوکړه، مگے مُعَظَّمَة ته چې اورسيدل نو د بي بي آمنه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا د کور مبارک تپوس ئې اوکړو او دروازه ئې اوډوله بي بي آمنه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ترينه د راتللو د مقصد

¹ مونږه هم د الله پاک نه دُعا غواړو: يا الله! زمونږه ايمان سلامت لرې، اے الله د بدې خاتمه نه مو اوساتي، اے الله! د گناهونو د بيمارو نه شفا را کړې، اے الله! د ظاهري او باطني مرضونو نه شفا را عطا کړې، اے پروردگاره! زمونږه نه هميشه هميشه راضي شې، د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د جشن ولادت په برکت مونږه ته په جنت الفردوس کښې د خپل خوږ حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ گاونډ را نصيب کړې، اے الله! د ټول اُمت بڅښنه او فرمائے. آمين بِجَاہِ النَّبِيِّ الْأَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

پوښتنه اوکړه: هغوئي عرض اوکړو: په مونږه خپل د سترگو تور او د زړه ټکور د نوري مخ مبارک دیدار اوکړئ د چا په برکت چې الله پاک دا ټول کائنات روښانه کړل. حضرت بي بي آمنه ورته وفرمائيل: زه اوس تاسو ته خپل خوږ فرزند نه شم ښودلې ځکه چې زه د يهوديانو نه ويره لرم چې چرې هغوئي ته نقصان او نه رسوي او زه تاسو نه پيژنم چې تاسو څوک ئې او د کوم ځائې نه راغلي ئې؟ عامر او د هغه د کور کسانو ورته اووئيل چې: مونږ خود هم دې آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په محبت کښې خپل وطن او دين (يعني خپل باطل دين) پرېښودلې دے چې د دې نوري پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په دېدار خپلې سترگې روښانه کړو، د چا دربار ته حاضریدونکي چې به هيڅ کله هم ناکامه او نامراده بيرته نه ځي. بي بي آمنه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا چې دا خبرې واوريدلې نو اوښې فرمائيل: صحيح ده چې زما د خوږ ځوئ د دیدار نه بغير ستاسو گزاره نه کيږي نو لږ صبر اوکړئ. دا ئې وفرمائيل او خپل عاليشان کور ته ئې تشریف يوړلو، لږ ساعت پس ئې ارشاد وفرمائيلو: دننه راشئ. چې اجازت ملاو شو نو هغوئي هغه عاليشانه کوټې ته داخل شو کوم ځائې کښې چې د دواړو جهانونو سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آرام فرما وو، هلته په انوارو او تجلياتو کښې داسې ورك شو چې د دنيا او په دنيا کښې چې څه دي د هغه هر څيز نه به خبره شو، به اختياره ئې د الله پاک ذکر شروع کړو، چې څنگه د نوري مخ مبارک نه پرده لرې شوه نو د دیدار کولو سره سمدستي هغوئي په چغو چغو اوژرل، دومره ئې اوژرل چې په سلگو شو، نزدې وه چې د هغوئي د بدنونو نه ساه

ختلے وے. ورمخکبني شولو او د حضور ﷺ واره واره مبارک لاسونه ئي بئکل کړل. حضرت بي بي آمنه رضى الله عنها ورته او فرمائيل: اوس زر زربيرته لار شئ، آخر په نه زړه عامر يميني په خپل زړه لاس کيښودو او باهر اووتلو. د عامر يميني حال بدل شوے وو، هغه په هغه نوراني مخ مبارک عاشق شوے وو، د ډيرې ديوانگي په حالت کبني ئي چغې کړې چې: ما د بي بي آمنه رضى الله عنها کور ته بيرته بوځئ او عرض ورته اوکړئ چې ما ته بيا د ديدار کولو شرف راکړي. د آمنه بي بي کور ته بيرته ورغلو (دا ځل) چې عامر يميني حضور پاک ﷺ اوليدلو نو سمدستي ورمخکبني شولو او په قدمونو مبارکو کبني ئي راپريوتلو او د ځلې نه ئي يوه تيزه چغه اوختله او د حضور ﷺ په وړو وړو قدمونو مبارکو قربان شولو- (نعمت کبزي، ص ۹)

امجد کادل مټھي ميں لے کر سوتے ہو کیا انجان!
 ننھے قدموں ميں سر کور کھ کر ہو جاؤں قربان مدنی
 اَللّٰهُ اَللّٰهُ اَللّٰهُ هُوَ. لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ
 اَللّٰهُ اَللّٰهُ اَللّٰهُ هُوَ. لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ

مَوْلِدُ النَّبِيِّ ﷺ

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! په کوم مبارک کور کبني چې د الله کریم خوږ آخري پيغمبر ﷺ پيدا شوے وو، د اسلام په تاريخ کبني هغه مقام ته “مَوْلِدُ النَّبِيِّ ﷺ” (يعني د نبي د

پیدائش ڄائے) وائی. دا ڊیر بابرکته مقام دے. علامه قُطْبُ الدِّين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائی: د حضور اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ولادت په مقام دعا گانې

قبليري. (بلد الامين، ص ۴)

د خليفه هارون رشيد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ مور هلته يو جمات جوړ ڪرے وو، هغه جمات ڊير ځله تعمير ڪرے شو، او دا يو انتھائی ښڪلے جمات وو چې په اڪثر و حصو باندي ئي د سرو زرو ڪار شوے وو. (جامع الآثار، مطلب في مكان مَوْلَى النَّبِيِّ، ۲/۴۵۱ تا ۴۵۲ ملتقطاً)

بابرکته مقام

علامه ابوالحسين محمد بن احمد جبير آندلسي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د دغه عالیشان ڪور په تذڪره ڪڻي (د خپل وخت په حساب سره) ليکي: هغه مبارك ڄائے ڪوم ڄائے ڪڻي چې د الله پاك خوږ پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پيدا شوے وو، په هغه برکتی ڄائے باندي د سپينو زرو ڪاريگري شوي وه (هغه ڄائے داسي ښڪاري) لکه چې د اوبو وړوڪے شان تالاب وي او د هغې سطح د سپينو زرو وي. دا مبارك ڪور د ربيع الاول په مياشت ڪڻي د گل په ورځ بيرته ڪيري ځکه چې ربيع الاول د حضور عَلَيْهِ السَّلَام د ولادت مياشت ده او گل د ولادت ورځ ده، خلق د برکت حاصلولو د پاره دې ڪور ته داخليري. په مکه مڪرمه ڪڻي دا ورځ هميشه د پاره ”يوم مشهود“ ده يعني په دې ورځ خلق راجع ڪيري. (تذكرة بالآخبار عن اتفاقات الاسفا ملتقطاً)

د الله ڀاك په بارگاه كښې امير اهلستنت حضرت علامه مولانا محمد
الياس عطار قادري **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالَمِيَّة** عرض كوي:

پھر چشم اشکبار جمانا نصیب هو

کے میں ان کی جائے ولادت پہ یا خدا

د ولادت په کور کښې د حاضرئ سعادت

افسوس! افسوس! اوس دا ټول معمولات موقوف شوي دي او نن صبا
په هغه مکان کښې يوه لائبريري جوړه شوي ده او د ”مَكْتَبَةُ مَكَّةِ الْمُكْرَمَةِ“
بورډ پرې لگيدلې دے. دې مکان عالیشان ته د رسيدلو آسانه طريقه دا ده
چې تاسو کوډ مروه ته نزدې چې په کومه دروازه هم بهر ته راشئ. مخامخ د
لمونځ کوونکو د پاره يوه لويه احاطه جوړه شوي ده، د هغې نه اخوا طرف
ته دغه عالیشان مکان موجود دے، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** د لرې نه به درته ښکاره
شي- (عاشقان رسول ﷺ حكايات ۷۷)

د ميلاد شريف باقاعده شروع کوونکے بادشاه

اے عاشقان رسول! ”د ټولو نه مخکښې د مروّجه ميلاد شريف شروع
کوونکے بادشاه ابو سعيد مظفر **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ** دے. د هغوئي په فرمائش
باندې ابن دحيه **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ** د ميلاد شريف په موضوع باندې يو کتاب د
”الْتَّنْوِيرُ بِمَوْلِدِ الْبَشِيرِ وَالتَّنْذِيرُ“ په نوم اوليکلو. په دې باندې ابو سعيد

مظفر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ابنِ دِحْيَةَ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ته د سرو زرو زر اشرفی پہ انعام
کنبی ورکری۔ (جواہر البحار، اردو ۸)

سُبْحَانَ اللَّهِ! خومره پاکیزه دور وو او خنگه قدردان عاشقانِ رسول خلق وو
چي د مولود شريف په موضوع کتاب لیکلو باندې ئي دومره لوی انعام
ورکړو. د دې نه دا هم معلومه شوه چي پخوانو بزرگانو به په خپله طریقه
باندې په جوش او جذبہ میلاد شریف کولو.

منانا جشنِ میلادِ النبی هر گز نه چھوڑی گے
جلوسِ پاک میں جانا کبھی هر گز نه چھوڑی گے
لگاتے جائیں گے ہم یارِ رسول اللہ کے نعرے
مچانا مر جبا کی دھوم بھی هر گز نه چھوڑی گے

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

مدینہ منورہ کنبی د میلاد عظیم الشانہ اجتماع

حضرت سیدنا شیخ علی بن موسیٰ مدینی مالکی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فرمائی: پہ مسجد
نبوی شریف کنبی به د یوے زمانے پورې د دولسم ربیعِ الأول پہ ورخ عظیم
الشانہ اجتماع میلاد کیدله، چي په هغې کنبی به لویو لویو امامانو تقریرونه
کول. په دولسم ربیعِ الأول د سحر نه به د میلاد شریف آغاز کیدلو او د میلاد
شریف د تقریر د پارہ به خلور علماء مقرر وو. محفل شریف به د حرم شریف

پہ انگن کنبی کیدلو۔ اول بہ یو امام صاحب د میلاد شریف خاص کرسی باندی کنبیناستلو او احادیث بہ ئی بیانول، بیا بہ دویم امام صاحب حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ولادت شریف بیان کولو، دریم امام صاحب بہ د رضاعت (یعنی د پٹیو خنبلو د زمانے) بیان کولو او خلورم امام صاحب بہ د ہجرت پہ موضوع بیان کولو۔ پہ آخرہ کنبی بہ خلقو شربت خنبلو او د بادامو حلوه بہ ئی خان سرہ واغستلہ او رخصت بہ شول۔ (رسائل فی تاریخ

المدینہ، ص ۱۱ ملخصاً)

جب تلک یہ چاند تارے جھلملاتے جائیں گے

تب تلک جشنِ ولادت ہم مناتے جائیں گے

اُن کے عاشق نور کی شمعیں جلاتے جائیں گے

جب کہ حاسد دل جلاتے سٹپتاتے جائیں گے

نور او صرف نور

خوبرو او محترموا سلامی ورونرو! اَلْحَمْدُ لِلّٰہ مونبر ہم جشنِ ولادت لمانخو [یعنی مناو]، کاش چہ! د نیکانو پہ برکت زمونبرہ دا کوششونہ ہم قبول شی۔ شاہ ولی اللہ محدث دہلوی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائی: زہ پہ مکہ مکرمہ کنبی د میلاد شریف پہ ورخ د ولادت پہ مکان کنبی حاضر ووم، تولو خلقو پہ حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باندی درود و سلام لوستلو او د حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ولادت پہ وخت کنبی چہ کوم ایمان افروز واقعات ظاہر شوی وو د ہغی ذکرِ خیر ئی کولو ما ہغہ انوار اولیدل کوم چہ ناخاپہ پہ

هغه محفل کنبې ښکاره شو او زه دا نه شم وئیلې چې دغه انوار ما په ظاهري سترگو اولیدل او یا که د روح په سترگو مې اولیدل. الله ښه پوهیږي. کله چې ما په هغه انوارو غور اوکړو نو معلومه شوه چې دا د هغه فرښتو له طرفه دي کومې چې په داسې نوراني محفلونو کنبې شرکت کوي او ما دا هم اولیدل چې د هغه فرښتو نه ظاهریدونکي انوار د الله پاک د رحمت د انوارو سره میل او یږي. (فیوض الحرمین، ص ۱۰۱)

د میلاد شریف ټول محفل په ولاړه اوریدونکې بوډا

میلاد شریف کنبې تعظیماً اودریدلو ته د بدعت وپوونکي یو کس یوه واقعه واورئ او عبرت حاصل کړئ: **حَضْرَتِ سَيِّدِنَا عَبَّاسِ مَالِكِي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** فرمائي چې زه په **بَيْتِ الْمُقَدَّسِ** کنبې د دولسم **رَبِيعِ الْأَوَّلِ** په شپه محفل میلاد شریف کنبې شریک ووم، ما اولیدل چې یو بوډا د اول نه تر آخره پورې ډیر په ادب و احترام سره ولاړ وو او په محفل کنبې شریک وو. چا ترینه د ولاړې د سسب تپوس اوکړو نو هغه اووئیل چې ما به د نبی کریم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ذکر خیر په ولاړه اوریدلو ته ”بدعت سیئه“ (یعني بد بدعت) وئیلو. یوه ورځ ما خوب اولیدو چې زه په یوه لویه اجتماع کنبې یم او خلق د حضور **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** استقبال ته ولاړ دي، کله چې حضور **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** تشریف راوړلو نو ټولو خلقو ډیر په ادب و احترام سره د حضور **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** استقبال اوکړو، خوزه د تعظیم د پاره اونه دریدم. نبی کریم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** افرمائیل: ”ته به اوس نه شې

اودريدلے۔“ چي راوينين شوم نو اومې کتل چي دغه وخت هم ناست يم. په دې پريشانئ کبني يو کال تير شو خوزه نه شوم اودريدلے. آخر دا چي ما دا نذر اومنلو [يعني منبته مې اوکړه] چي که الله پاک ما ته د دې مرض نه شفا راکړه نوزه به محفل ميلاد شريف د شروع نه تر آخره پورې په ولاړه اورم. د دې نذر [يعني منبتي] په برکت الله پاک ما ته شفا راکړه. بس اوس زما دا معمول جوړ شوه دے چي خپله منبته پوره کووم او د حضور **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** په تعظيم کبني ټول محفل په ولاړه اورم. (الاعلام بفتاویٰ ائمة الاسلام، ص ۵۰)

خوب برسین گی جنازے پر خدا کی رحمتیں
قبر تک سرکار کی نعتیں سناتے جائیں گے

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

نذر داسې منی چي پوره کولے ئې شی

اے عاشقانِ رسول! دلته چي کوم نذر منلے شوه وو دا شرعي نذر نه وو بلکه دا عُرفي نذر وو، عُرفي نذر پوره کول واجب نه دي خو کومې جائزې منبتي چي کيږي هغه پوره کول پکار وي ځکه چي په هُم دې کبني خير وي. **مَا شَاءَ اللهُ** هغه منبته اوکړه او بيا ئې پوره کړه او الله پاک ورته شفا ورکړه او بيا به هغه محفل ميلاد په ولاړه اوريدلو. هسې نه چي تاسو هم په جوش کبني راشئ او داسې منبته اوکړئ ځکه چي ټول محفل په ولاړه اوريدل د هر چا د وس کار نه دے او که غټه اجتماع وي او تاسو د

هغې په مينځ کښې اودريرئ نو شاته ناست خلق به پریشانه شي او د کښينولو د پاره به مور اښکاري او دغسې به مسائل پيدا کيږي۔

زکرميلاد مبارک کيسے چھوڑیں، ہم بھلا جن کا کھاتے ہیں انہیں کے گیت گاتے جائیں گے

شیطاني خلق

خورو او محترمو اسلامي ورونرو! د سوشل ميڊيا زمانه ده، بعضې نادانه خلق چې پخپله ميلاد شريف نه لمانځي هغوئي د عاشقانو په زړونو کښې قسماقسم وسوسے پيدا کوي او د دې نيك کار نه خلق منع کوي. دا ”شَيَاطِينُ الْاِنْسِ“ يعني (شيطان انسان) د گمراه کولو کوشش کوي او [د خلقو] په زړونو کښې شکونه او شُبّهات پيدا کوي. ائمه دين به فرمائيل: ”شيطان انسان، د شيطان پيري نه زيات سخت وي“ (فتاویٰ رضويه مؤخرّجه، ج ۱۰، ص ۱۰۰)

د الله پاک آخري نبي محمد مدني صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ حضرت سيدنا ابو ذر غفاري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته ارشاد او فرمائيل: د الله پناه غواره د شيطانانو انسانانو او شيطانانو پيريانو د شر نه. هغوئي عرض او کړو: آيا په انسانانو کښې هم شيطانان شته؟ او ئې فرمائيل: آو. (مسند امام احمد، ج ۱۰، ص ۱۰۰)

چنانچه خومره چې گمراه او بدمذّبه خلق دي دا ټول شَيَاطِينُ الْاِنْسِ (يعني شيطانانو انسانانو) کښې داخل دي لِهَذَا د اِبْلِيس سره سره د دوئي د شر نه هم پناه غوښتل پکار دي، خو افسوس! چې ډير مسلمانان دوئي سره ښه

ڊيره ناسته ولاړه کوي او د دوئي خبرې بڼه په شوق اوري. د هغوئي مذهبي پروگرامونو کښې هم شريك کيږي، د هغوئي لټريچر هم گوري، هم دا وجه ده چې د خپل دين سره د واقفيت نه لرلو په وجه بيا په شك او شُبّه کښې پريوځي چې آيا هغوئي صحيح دي که مونږه؟ او بعضي خود هغوئي په جال کښې داسې راگير شي چې بيا د هغوئي صفتونه کوي او تر دې پورې اوواي چې ”هغوئي هم صحيح وائي“

همدرانه مشوره

امام اهل سنت مولانا شاه احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د داسې خلقونه د بچ کيدلو په تاکيد کښې فرمائي: ورونږو! تاسو په خپله فائده او نقصان پخپله بڼه پوهيږئ که ستاسو **روڼ** او ستاسو پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! [پرې بڼه پوهيږي] د هغوئي حکم خودا دے چې که شيطان تاسو ته وسوسه اچولو د پاره راشي نو دا جواب ورکړئ چې: ”ته دروغژن ئې“ داسې نه چې ته پخپله په منډه منډه د هغو (کافرو يا بے دينو او بد مذهبو) خوا ته ورشې. خلق د خپل جهالت په وجه دا گمان کوي چې مونږ خود زړه نه مسلمانان يو، په مونږ باندې به د هغوئي څه اثر اوشي! حالانکه نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي: څوک چې د دَجّال خبر واورې په هغه واجب دي چې د هغه نه لرې او تنبتي، قسم په خدائے! انسان به د هغه خواه ته ځي او دا خيال به کوي چې زه خود مسلمان يم يعني ما ته به د هغه نه څه نقصان راورسي، [خو] هلته به د هغه په دھوکه کښې راشي او د هغه پيروکار [يعني

منونڪے] به شي. (ابوداؤد، صحیح حدیث) آیا دَجَّال صرف هغه آخَبَث (يعني هغه ناپاڪه ترين دَجَّال) گنريءَ کوم چي به راڻي. حاشا! هر قسمه گمراهيءَ طرف ته رابلونڪي (يعني دعوت ورکونڪي) دا ٽول دَجَّال دي او د ڊي ٽولو نه ئي د لريءَ تبتيديلو حڪم فرمائيلے دے او په ڊيءَ کنبئي ئي هم دغه انديبننه [يعني خطرہ] بنودلي ده. (فتاویٰ رضويه مخرّجه ج ۳ ص ۱۱۱)

سرورديں! لڄه اپنے ناتوانوں کي خبر
نفس و شيطان سيدا! کب تک دہاتے جائیں گے

د ميلاد شريف نه د منع کونڪو د وسوسو جوابونه

خوبرو او محترموا اسلامي ورونرو! بعضي خلق د جَشَنِ عِيدِ مِيلَادِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ متعلق په وسوسو کنبئي اخته اوسي د هغوئي د پوهه کولو د کوشش کولو د ثواب گټلو او ساده ساده عاشقانِ رَسُولِ د پريشانئ نه د بچ کولو په بنو بنو نيٽونو يو خو سوالونه او د هغه جوابونه ذکر کيږي، که په يو ځل لوستلو سره مو تسلي او نه شي نو دري ځله ئي اولولي، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** خبره به مو په زړه کنبئي کنبيني، وسوسه به مو لري شي او د زړه اطمينان به درنصيب شي.

(1) سوال: په قران و حديث کنبئي د ميلاد شريف ذکر نشته لهذا ميلاد کول نه دي پکار؟

جواب: د قران کریم نه دري دلائل واورئ! الله پاک په سورة آل عمران آيت نمبر 164 کنبئي ارشاد فرمائي:

[مَفْهُوم] ترجمه کنز الایمان: بے شکہ د اللہ لوی
احسان اوشو په مسلمانانو باندې چې په
هغوئي کنبې ئې هُم د هغوئي نه يو رسول
راوليرلو.

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا

سوره يونس آيت نمبر 58 کنبې ارشاد کيري:

[مَفْهُوم] ترجمه کنز الایمان: ته اووايه! هُم د
الله په فضل او د هغه په رحمت او
هُم په هغې پکار دي چې خوشالي
اوکري، هغه د هغوئي د ټول جمع کري
دولت نه بهتر دي.

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ
فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾

سيپاره 30 سورة الضحى آيت نمبر 12:

[مَفْهُوم] ترجمه کنز الایمان: او د خپل رب
د نعمتونو ښه اظهار اوکړئ.

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

خوږو محرمو اسلامي ورونړو! د دې آيت نه دا معلومه شوه چې د الله
پاک په فضل باندې خوشحالي کول په خپله د الله پاک حکم دے. د الله
پاک د خوږ پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دې دنيا ته تشریف راوړل د ټولو
نعمتونو نه لوی نعمت دے ځکه چې الله پاک دې ته خپل احسان وئیلے
دے، او د دې نعمت چرچه [يعني اظهار] کول هم په دې آيت عمل کول

دي، په دې دور کښې چې د چا ماشوم پيدا شي هر کال ئې سالگره کوي، په کوم تاريخ چې ملک آزاد شوے وي هر کال په هغه تاريخ جشن آزادي مناووي او جلوسونه اوځي او چې څوک په دې تنقيد کوي هغه ته د ملک غدار وئيلے کيږي نو چې په کوم تاريخ د دواړو جهانونو سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دې دنيا ته تشریف راوړے دے نو هغه به د ټولو نه زياته د خوشحالي ورځ ولے نه وي؟ لهدا ميلاد شريف مناوول د قران په حکم عمل کول دي. آيا دا اعتراض کوونکے د رسول پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ولادت د الله پاک نعمت، فضل او رحمت نه مني يا ميلاد شريف بيانول نعمت الهي او د هغه د فضل او رحمت خوشحالي نه گنږي يا د هغه دا اوبښايي چې په قران و حديث کښې محفل ميلاد منع دے؟؟؟

ځاک هو جائیں عدو جل کر مگر ہم تورضا دم میں جب تک دم ہے ذکر ان کا سنا تے جائیں گے

(2) سوال: صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ کله ميلاد شريف نه دے مناو کړے نو آيا تاسو د هغوئي نه زيات عاشقان ئي؟

جواب: د قران کریم نه پس د ټولو نه زيات قابل اعتماد کتاب ”صحيح بخاري“ دے او دا کتاب تقريباً ټول مسلمانان مني، امام بخاري رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ به د هر حديث ليکلو نه مخکښې غُسل کولو او دوه رکعته لمونځ به ئي

کولو. (نزهة القاری، ۱، فرید بکستان لاهور)

حالانکه د صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په باره کښې داسې روايت نه ملاويږي چې هغوئي به د حديث پاک بيانولو نه مخکښې غُسل کولو او دوه

رڪعت لئونج به ئي ڪولو نو وٺو اوس به ڇوڪ دا اعتراض ڪوي چي وٺو
امام بخاري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه گني د صحابه ڪرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ نه زيات عاشق
رسول دے؟ يا د هغوئي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه په زره ڪنبي د صحابه ڪرامو رَضِيَ اللهُ
عَنْهُمْ نه زيات د حديثونو ادب وو؟ نور واورئ! د ڪروڙ مالڪيانو عظيم
پيشوا حضرت سيدنا امام مالك رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه به د مدينه منوره په ڪوڇو
ڪنبي بنبي ابله بنبي ڪرڇيدلو او د مدينه منوره د خاورې د تعظيم په
وجه به ئي په مدينه منوره ڪنبي قضائے حاجت نه ڪولو، د دي د پاره به
ئي هميشه د مدينه منوره د حرم نه بهر ته تشریف وړلو، البته د مرض
په حالت ڪنبي به مجبوره وو. (بستان الحديثين ص ۸۰) نو وٺو اوس به ڇوڪ دا
واي چي گني امام مالك رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه د صحابه ڪرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ نه زيات
عاشق رسول وو؟ هيڃ ڪله هم نه، په قران ڪريم ڪنبي اصول بيان شوي دي
او هغه دا دي: وَتَعَزُّوهُ وَتُقِرُّوهُ [مَفْهُوم] اترجمه ڪنزالايمان: او د رسول تعظيم او توقير
او ڪريءَ“ د دي آيت ڪريمه په تفسير ڪنبي مفسرينو فرمائي دي چي د نبي
ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د تعظيم چي ڪومه طريقه هم رائج وي او د
شريعت خلاف نه وي هغه په دي آيت ڪنبي داخله ده، په دي ڪنبي د
تعظيم او توقير د پاره ڇه قيد نه دے بيان شوه، هغه ڪه په ولا په صلوة
و سلام وئيل وي يا ڪه د تعظيم بله ڇه طريقه وي، د سردار دوجهان صَلَّى
اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هر هغه تعظيم چي د شريعت خلاف نه وي، هغه به ڪيري.
(صراط الجنان ص ۸۰) بے شميره داسي ڪارونه ڪيري چي د صحابه ڪرامو رَضِيَ اللهُ
عَنْهُمْ او تابعينو رَحْمَتُهُمُ السَّلَامُ په دور ڪنبي نه وو خو په دين ڪنبي جاري دي

او هغه ڪارونه د جشن ميلاد نه منع ڪوونڪي خلق هم ڪوي لکه د درس نظامي مُرَوَّجَه ڪورس، مُرَوَّجَه مدرسو ڪنبي د حفظ و ناظرے جدا جدا ڪلاسونه، په تنخواه باندې استاد نيول او د دې تنخواه د پاره چنده ڪول، افتتاح بخاري، ختم بخاري بلکه بخاري شريف پخپله د صحابه ڪرامو رَحِيو **اللّٰهُ عَنْهُمْ**، تابعينو رَحِمَهُمُ اللّٰهُ او تبع تابعينو رَحِمَهُمُ اللّٰهُ د زمانے نه ڊير وروستو ليکله شوے دے، د هوائي جهاز په ذريعه د حج او عمرے سفر ڪول وغيره په زرگاؤ ديني ڪارونه دي چې ڪيري، څوڪ هم د دې نه منع نه ڪوي. خو دا د خپل خپل نصيب خبره ده د چا چې د چا سره محبت وي نو هغه ڊير ڊير يادوي خپل ڪورونه بنائسته ڪوي او بعضي خلق حيله او بهانه جوړوي او خپل زړه خوري.

جوں ہی آمد ماہ میلاد مبارک کی ہوئی
اہل ایمان جھوم شیطان کو غصہ آیا ہے
ہر ملک ہے شاد ماں خوش آج ہر اک حور ہے
ہاں! مگر شیطان مع رفتا بڑا نچور ہے

(3) سوال: په اسلام ڪنبي صرف د دوو اخترونو ذڪر دے، لھذا عيد ميلاد النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مناوول نه دي پڪار؟

جواب: صحاح ستہ (يعني د حديثونو شپرو مشهورو ڪتابونو) ڪنبي دي چې د الله رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائيلي دي چې: جمعه د اختر ورځ ده په دې حساب سره خو په ڪال ڪنبي زيات و ڪم 48 اخترونه جوړ شو او عيد الفطر او عيد الاضحى چې ورسره يو ځائے ڪرې نو 50 اخترونه شول، دا ٽول اخترونه چې مونږ ته د چا په برکت نصيب شوي دي هغه دولسم

”رَبِيعُ الْأَوَّلِ شَرِيفٌ“ دے، **اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ** دا د عاشقان رسول د پارہ د اخترونو اختر دے خُکھہ چي کہ نبی کریم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** دنيا ته تشریف نه وے راورے نو نه به کوم اختر وے او نه به کومه شپہ شبِ براءت وے۔ د ٲول جهان دا رونق او نبائست د الله پاک د آخري نبی **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** د بنپو د خاورو صدقه ده۔ په حديث پاک کنبې دي: (الله فرمائي) اے زما حبيبه **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ما دا دنيا او د دنيا دا خلق خُکھہ پيدا کرل چي کوم عزت و منزلت ستا زما په نزد دے چي هغه دوئي ته ورنسکاره کرم او اے زما حبيبه که چري ته نه وے نو ما به دا دنيا نه وے پيدا کرے۔ (لمعات التنقيح، الواهب اللدنيہ، ج، ص ٲٲ)

وہ جو نہ تھے تو کچھ نہ تھا وہ جو نہ ہوں تو کچھ نہ ہو

جان ہیں وہ جہان کی جان ہے تو جہان ہے

(4) سوال: دولسم ربیعُ الأوّل د ولادت شریف ورخ نہ ده، په دې کنبې اختلاف دے او دا په فتاوی رَضَوِيَّہ کنبې هم دي، لہذا په دولسم ربیعُ الأوّل باندي جشنِ ميلاد التّبي مناوول نه دي پکار۔

جواب: د دې سوال يو جواب خو دا دے چي په فتاوی رَضَوِيَّہ کنبې اعلى حضرت امام اهلستت **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** فرمائي: ٲير زيات مشهور، اخذ شوے او مُعتبر دولسم ربیعُ الأوّل دے۔ (يعني ٲير زيات مشهور، قابل اعتبار او مقبول دولسم ربیعُ الأوّل دے۔) (فتاوی رَضَوِيَّہ ٲٲٲ)

دویم جواب دا دے چي خیر دے کہ تاسو پہ دولسم رَبِيعُ الْأَوَّلِ میلاد شریف نہ مناووی نوبل تاریخ ورلہ مقرر کړی لکه دویم ، اتم یا لسم رَبِيعُ الْأَوَّلِ او بنه په جوش او جذبہ د میلاد اہتمام کوی.

مرحبا مصطفیٰ فرمائیے	جھوم کر سارے خوشی سے بار بار
شق جگر ابلیس کا فرمائیے	یا رسول اللہ کہتے زور سے

(5) سوال: پہ دولسم رَبِيعُ الْأَوَّلِ جلوس ویستل بدعت دے او ہر بدعت گمراہی دہ او جہنم طرف تہ بوتلونکی دہ، لہذا جلوس ویستل او پہ دے کنبی تلل ناجائز دی؟

جواب: زما سادہ سادہ **خوبرو او محترموا اسلامي ورونرو!** د ”بِدْعَت“ مطلب دے نوے کار، خنگہ چي ہر نوے کار بد نہ وي دغہ شان ہر بدعت ہم بد نہ وي، بلکہ چي کوم نوے کار د قرآن و سنت خلاف وي ہغی تہ بِدْعَتِ سَيِّئَةٍ یعنی بد بدعت وائی، حدیث پاک کنبی دي ”**كُلُّ بِدْعَةٍ ضَالَّةٌ**“ د دے نہ مراد بد بدعت دے، چي کوم نوے کار د قرآن و حدیث، آثار صحابہ یا اجماع امت خلاف نہ وي ہغہ بد نہ دے. لکہ د تراویح لمونخ پہ جمعہ سرہ ادا کول چي تقریباً پہ ہر جمات کنبی کیری، دے تہ خو پخپلہ حضرت سیدنا عمر **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** بنہ بدعت وئیلے دے. بعضی بدعتونہ **مُسْتَحَب** بلکہ واجب وي.

د نن نہ تقریباً پینخہ سوہ کالہ مخکنبی لیکی شوي کتاب ”**عَيْنُ الْعِلْمِ**“ کنبی دي چي د کوم خیز د شروع نہ منع نہ وي راغلی، د صحابہ او تابعینو

د زمانے نه پس جاري شوع وي په هغه كنبې د مؤافقت كولو [يعني شريك كيدلو] په ذريعه د مسلمانانو زړونه خوشحالول بهتر دي اگر كه هغه خيز بدعت (يعني نوے كار) هم وي، په دې باندي دليل هغه حديث دے كوم چي حضرت سيّدنا عبد الله بن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه روايت كړے دے او پخپله د هغوئي د قول نه هُم مرووي دي چي مسلمان كوم خيز بنه گنري هغه د الله په نزد هم بنه دے.

(عين العلم، پريس لاهور ص ۷۷)

تقريباً څلور نيم سوه كاله پخواني بزرگ حضرت سيدنا عَلَّامه اِبْنِ حَجَر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: د بدعت حسنه (يعني هغه نيك كار كوم چي د قران و حديث خلاف نه وي د هغې) په مُسْتَحَب كيدلو باندي اتفاق دے د ميلاد شريف محفل كول د دې د پاره خلق راجمع كول د هُم دي قسم نه دي. (يعني د ميلاد شريف محفل كول مستحب، بنه او نيك كار دے).

(انسان العيون، المكتبة الاسلاميه بيروت)

حضرت مولانا علي شامي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: د دې نه به انكار هغه سرے كوي د چا په زړه چي الله مهر لگولے وي. (فتاوي رضويه، رضا فاؤنډيشن)

لاکه شيطان هم کورو کے فضل رب سے تا ابد

جشن آقا کی ولادت کا مناتے جائیں گے

(6) سوال: تير شوي بزرگانو د ميلاد شريف متعلق څه نه دي وئيلي لهذا ميلاد شريف كول نه دي پكار؟

جواب: کم از کم د نن نه د پینځه سوه کاله مخکښې تیرو شوو بزرگانو متعلق یو څو ارشادات اولولئ: د نن نه تقریباً اته نیم سوه کاله مخکښې تیر شوي بزرگ حضرت سیدنا علامه عبدالرحمن ابن جوزي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ یو کتاب په نامه د "مَوْلِدُ الْعُرُوسِ" لیکلې دے چې د هغې روایت مخکښې صفحو کښې تیر شو، فرمائی: څوک چې د میلاد شریف محفل کوي هغه ته به برکت، عزت، خیر او فخر حاصلېږي هغه ته به د ملغرو عمامه په سر کړې شي او جنت ته به داخل شي- (مولد العروس، ص ۱۰۰)

923 هجري کښې (یعني تقریباً پینځه سوه کاله مخکښې) تیر شوي یو عظیم بزرگ امام احمد بن محمد قسطلاني رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائی: د حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ولادت په میاشت کښې همیشه مسلمانان محفل میلاد کوي او د ولادت په خوشحالی کښې دعوتونه کوي خورا کونه پخوي او ډیرې صدقے او خیراتونه کوي د خوشحالی اظهار کوي، د زړه د اخلاصه خرج کوي او ورسره د حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ولادت با سعادت د ذکر اهتمام هم کوي چنانچه په دوئي باندي د الله پاک ډیر لوی فضل وي او برکتونه پرې نازلېږي د میلاد شریف محفل کولو سره د زړه مرادونه پورا کېږي، الله پاک د په هغه خلقو باندي خپل رحمتونه نازل کړي چا چې د ولادت شریف شپه [او ورځې] اختر (یعني د خوشحالی ورځې) جوړې کړې. (بیا فرمائی: د میلاد شریف خوشحالی د هغه چا د پاره سخت مصیبت وي د چا په زړه کښې چې بیماری او عناد [یعني پټه دښمني] وي.

(زرقاني علی الموهب، بیروت)

حضرت سيّدنا امام ابو شامه رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (دا د امام نووي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ استاذ دے) فرمائي: زمونڙ په زمانه کښې چې کوم خلق نوي کارونه کوي هغه دا دي چې خلق د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ميلاد شريف په ورځ باندي صدقے او خيراتونه کوي د خوشحالي اظهار کولو د پاره خپل کورونه او کوڅے بنائسته کوي حڪه چې په دې کښې ډيري فائده دي، د ټولو نه غټه خبره دا ده چې الله پاک خپل محبوب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پيدا کړو او رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جوړ کړے ئي را اوليرلو دا د هغه په خپلو بندگانو باندي ډير لوی احسان دے، او د هغې د شکر ادا کولو د پاره خلق د خوشحالي اظهار کوي. (السيرة الحلبيه ۸۱)

کر عطا ان کو تو ستر يارب

جو که جلتے ہیں ذکر مولد سے

(7) سوال: د دولسم ربيع الاول په شپو کښې د ډير زيات لائينگ [يعني رنډاگانو] په وجه اسراف کيږي که دا رقم په غريبانانو باندي تقسيم کړے شي نو څومره به ښه وي؟

جواب: د ټولو نه اول دا قاعده په ذهن کښې کښينوئ چې علمائے کرام فرمائي: **لَا خَيْرَ فِي الْاِسْرَافِ وَلَا اِسْرَافٍ فِي الْخَيْرِ** يعنې په اسراف کښې څه خير نشته او د خير په کارونو کښې خرچ کولو کښې هيڅ اسراف نشته. عظيم تابعي بزرگ حضرت سيّدنا امام مجاهد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: که څوک د الله پاک په اطاعت کښې د احد د غر همره مال هم خرچ کړي نو بيا به هم هغه د

اسراف کوونکو نه وي. (حلية الاولياء ۳۳۳ دارالکتب العلميه بيروت)

پاس بیان شوو روایاتو نه دا خبره ثابته شوه چې د جشن ولادت محفل کول د نیکی او ثواب کار دے د ثواب په کار کښې چې خومره ډیر مال خرچ کړے شي کم دے، اسراف نه دے. د یو خبر مطابق هر کال د 20 ملین نه واخله تر 25 ملینه ریاله باندې د کعبه شریفې غلاف تیارېږي؟ په ودونو او نورو بنادو باندې کروړونه روپۍ خرچ کېږي څوک د ورشي او دوئي د پوهه کړي چې دلته د خرچ کولو په ځائے دا رقم په غریبانانو باندې تقسیم کړئ نو پته به ورته اولگي، بلکه پخپله د خپل کور ډیکوریشن او نوي ماډل گاډي، موبائل وغیره ته فکر اوکړئ، پکار ده چې دا په غریبانانو باندې خرچ کړئ او د یو څو زرو روپو موټر سائیکل او موبائل واخلي او دغسې غریبانانو سره ښیگره اوکړئ. د دي نه علاوه ډیر داسې کارونه کېږي چې په هغې اربونه، کروړونه روپۍ خرچ کېږي خو د هغې نه څوک هم منع نه کوي، یو څو ورځي مخکښې د کرونا وائرس په وجه د کیدونکي لاک ډاؤن په ورځو کښې په سوشل میډیا باندې یو پوست وائرل شو چې اوگورئ! په غریبانانو باندې راشن هم هغه خلق تقسیموي څوک چې په جشن ولادت کښې رقم خرچ کوي. خیر د غریبانانو مدد هم کوئ او جشن ولادت هم کوئ آخر صرف د جشن ولادت په موقع باندې دا وسوسه ولے راځي، چرته خبره څه بله خو نه ده؟ نفس اماره او شیطان باندې لاحول ولاقوة پوک کړئ او د مرحبا یا مصطفیٰ نعره اولگوئ او شیطان لرې اوزغلوئ او په زور او شور سره جشن ولادت مناو کړئ.

گھر گھر کرو چراغاں کہ سرکار آگئے

لہراؤ سبز پرچم اے آقا کے عاشقو!

رنراگانہی ئی چہی اولیدلی نو کافر اسلام قبول کرو

د جشن ولادت رنراگانو بہ خہ وائی. د یو اسلامي ورور بیان دے چہی یوخل مونبرہ د جشن ولادت پہ موقع باندی جہات پہ لائتونو وغیرہ بنائستہ کرے وو، یو غیر مسلمہ د جہات پہ خواه تیریدلو، ہغہ د جہات د بنائستہ کولو پہ بارہ کنبی تپوس اوکرو، چہی ہغہ تہ اووئیلے شو چہی مونبرہ د خپل نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ولادت پہ خوشحالی کنبی دا لائتونہ لگولی دی، نو د ہغہ پہ زہ کنبی د نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دیر زیات عظمت پیدا شو چہی اوگوری د ولادت 1500 کالہ اوشو او د دہی باوجود مسلمانان د خپل نبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جشن ولادت پہ دومرہ شان و شوکت سرہ مناوہی او خپل جہاتونہ او کورونہ داسی بنائستہ کوی نو بس ہم دا ریہنتونے دین دے، اَلْحَمْدُ لِلّٰہ ہغہ د کفر نہ توبہ اوکرہ، کلمہ ئی اووئیلہ او مسلمان شو

یار رسول اللہ کانعرہ لگاؤ زور سے

ان کے دشمن منہ پھلاتے بڑبڑاتے جائیں گے

پہ حدیث شریف کنبی دی: نبی کریم، سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائی: ”چا چہی پہ اسلام کنبی نیکہ طریقہ راویستلہ ہغہ تہ بہ د ہغی طریقے راویستلو ہم ثواب میلاویری او پہ ہغی باندی د عمل کوونکو ثواب بہ ہم ورتہ میلاویری او د عمل کوونکو پہ خپل ثواب

کنبی بہ ہیخ کمے نہ کیری او چا چې په اسلام کنبی بده طریقه راویستله په هغه باندې به د هغې طریقه راویستلو هُم گناه وي او په هغه طریقه باندې د عمل کوونکو گناه به هم په هغه وي او د هغه عمل کوونکو په خپله گناه کنبی به ہیخ کمے نه کیری. (مسلم، کتاب الزکاة، ص ۵۹)

(الحدیث ۱۹)

(8) سوال: د دولسم ربیعُ الأول د لائتنگ د پاره د بجلئ غلا کیری او په ډیر اوچت آواز باندې د نعتونو چلولو په وجه خلقو ته تکلیف کیری او لنگر د تقسیمولو د پاره داسې شیندلے کیری چې د هغې په وجه د رزق بے حرمتی کیری. ځکه جشنِ عید میلاد النبی مناوول نه دي پکار.

جواب: یو اصول په ذهن کنبی کیردئ که په پوزه باندې مچ کنبینی نو مچ پاڅوي پوزه نه کت کوي. تاسو دا اووائې چې عین د شریعت مطابق واده چرته کیری؟ خو یو چا هم دا اونه وئیل چې د واده کولو په وجه ډیر گناهونه کیری واده کول پریردئ. د جشنِ آزادی په ورځ څومره گناهونه کیری خو یو چا هم دا اونه وئیل چې د جشنِ آزادی خوشحالی مه کوی، آخر د جشنِ عید میلاد النبی نه څوک ولے دومره پریشانه کیری؟ چرته مسئله څه بله خو نه ده؟؟؟-

منائیں گے خوشی ہم حشر تک جشنِ ولادت کی
سجاوٹ اور کرناروشنی ہر گز نہ چھوڑیں گے

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

نيڪ او لمونڊ ڪزاره جوڀڙو د ٻاره

هر زيارت د مانبا د لمانڊه نه پس ستاسو به ڄاڻي ڪنهي ڪيڊونڪي د دعوتِ اسلامي د سُنُو د ڪه هفته واره اجتماع ڪنهي د رضائي اِلهي د ٻاره نيو نيونيونو سره ٽوله شپه تيروي * د سُنُو د تربيت د ٻاره مَدَنِي قَافِلُو ڪنهي عائشيانِ رسول سره هره مياشت د دري ورڇو سفر او * هره ورڇ د "فِڪرِ مَدِينَه" به ذريعه د مَدَنِي انعاماتو رساله ڏکوي او د هرې مَدَنِي مياشتي به يسڪم تاريخ ٺي د خپل ڄاڻي ڏمه دار نه د جمع ڪولو معمول جوڀڙو ڪري.

زما مَدَنِي مقصد: "ما ته د خپل خان او د ٽولي دُنيا د خلقو د اصلاح ڪوشش ڪول دي" **اِنَّ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ**. د خپلي اصلاح د ٻاره به "مَدَنِي انعاماتو" عمل او د ٽولي دُنيا د خلقو د اصلاح د ڪوشش ڪولو د پار "مَدَنِي قَافِلُو" ڪنهي سفر ڪول دي. **اِنَّ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ**

فيضانِ مدينه محله سوداگران زره سبزي منڀي، بابِ المدينه (ڪراچي)

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com